

Tunda Teda ja tunda ennast (VIII): Õigel ajal

Peame meenutama ilusaid ja suuri asju, mida Jumal on meist igaühe jaoks teinud, sest mälestuspälv teeb kristlikule südamele palju head.

06.08.2022

Kui Maarja Eliisabeti koju astus, nägi viimane, et Maarja pole enam see laps, keda ta mäletas. Tõenäoliselt oli Eliisabet Maarja sünni juures olnud ja tundis teda kui tähelepanuväärset

noort tüdrukut. Kuid juba palju aastaid olid nad teineteisest kaugel elanud. Maarjat taas nähes tundis Eliisabet sügavat rõõmu. Evangelist ütleb meile, et ta oli täidetud Püha Vaimuga ja hüüdis valjusti: *Miks saab mulle osaks, et mu Issanda ema tuleb minu juurde?* (Lk 1:43).

Eliisabeti rõõm tekkis palvega rikastatud elust. Nii teda kui ka Sakariast peeti pühaks – *Jumala ees õigeks* – ja paljud inimesed imetlesid neid (vrd Lk 1:6). Kuid ainult nemad kaks teadsid, mida kõike oli tähendanud püüdlus elada Jumala lähedal nii palju aastaid; nende kogemused sisaldasid palju sellist, mida ei saanud teistele edastada, nagu see juhtub meie kõigiga. Eliisabeti rõõm tuli minevikust, mis oli täis kurbust ja lootust, probleeme ja avastusi, kuid kus kõik oli aidanud süvendada tema suhet Jumalaga. Ainult tema teadis, kui raske oli olnud leppida sellega, et ta ei saanud

olla ema, kui see oli juudi naise jaoks enim igatsetud õnnistus. Kuid Issand tahtis ta panna selle katsumuse läbi tegema, et tõsta teda sügavamasse lähedusse Temaga.

Sinu palvet on kuulda võetud

Ka meie suhe Jumalaga, meie palve on alati midagi ainulaadset ja edastamatut, nagu Eliisabetil. Meie elu võib mõnikord tunduda psalmi üksiku linnu omana (vrd Ps 102:7), ent, nagu püha Josemaría ütles, linnu, keda Jumal tahab üles tõsta nagu kotkast, kes liugleb nii kõrgele, et näib puudutavat päikest. Ainult Tema teab, millised on õiged aeg ja hetk iga inimese jaoks. Jumal tahab palju rohkem, kui me eales ette kujutame, et me saavutaksime Temaga „jumalikuks tegeva läheduse”.

Kuid tõsiasi, et ainult Tema teab õiget aega – nagu Ta teadis õiget aega

Ristija Johannese sünniks – ei ole takistuseks meie soovile olla igal hetkel Temaga suuremas läheduses. Samuti ei takista see meid pidevalt seda Jumalat palumast, kõrgemat otsimast, rahvamassis varvastel seismast, et näha Jeesust, kes möödub, või vajaduse korral isegi puu otsa ronimast nagu Sakkeus. Võime ette kujutada kuivõrd sageli pöördus Eliisabet oma südames Jumala poole ja õhutas oma meest sama tegema, kuni Sakarias lõpuks kuulis sõnu: *su naine Eliisabet toob sulle ilmale poja ja sa paned talle nimeks Johannes* (Lk 1:13).

Eliisabeti usalduslik palve sepistati ebaõnne ja aja puhastavas ahjus. Tema elu oli lõppemas ja Jumala tahe oli tema jaoks jätkuvalt mõistatus. Miks ei olnud Ta nii paljude aastate jooksul tema palvet kuulanud? Miks Ta ei kinkinud talle last? Kas isegi tema abikaasa preestriamet ei piisanud nende palve

rahuldamiseks? Tema ilmses vajaduses, tema palve ebaefektiivsuses ja Jumala näilises vaikuses olid tema usk, lootus ja armastus järk-järgult puhastatud. Sest ta mitte ainult ei pidanud vastu, vaid ta ka lasi end iga päev muuta, aktsepteerides alati ja kõiges Jumala tahet. Võib-olla on see samastumine Ristiga – mida Eliisabet mingil moel ette nägi – parim viis tõestada meie palve autentsust: *Ometi ärgu sündigu minu tahtmine, vaid sinu oma* (Lk 22:42). Nagu Vana Lepingu õiglased mehed ja naised, kes võtsid vastu Issanda tahte, ja Jeesus, kes juhtis kogu oma elu Isa tahte järgi, oleme ka meie, kristlased, kutsutud sedasama tegema. Alati on õige aeg palvetada: *Minu roog on see, et teen selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan tema töö* (Jh 4:34).

Aeg meenutada

Võib-olla oli Eliisabet ise hoidnud eaka Sakariase palveleeki põlevana, kuni lõpuks ilmus tema abikaasale ingel. Issand annab poja temale, keda hüüti sigimatuks, sest Jumalale pole miski võimatu (Lk 1:36). Võttes vastu vajaliku puhastustöö, mida Ta teeb nendes, kes Teda lasevad, hüüdis Eliisabet palves, mida me pärast nii paljusid aastaid iga päev kordame: *Õnnistatud oled sina naiste seas ja õnnistatud on sinu ihu vili* (Lk 1:42).

Teadmine, et meie tee Jumala poole toob endaga kaasa sügava samastumise Ristiga, on hädavajalik, et mõista, kuidas see, mis mõnikord tundub seisma jäämine, on tegelikult edasiminekuks.

Seega selle asemel, et oodata paremaid aegu või meile rohkem sobivat palvet, võtame tänulikult vastu toitu, mida Jumal meile anda

soovib. „Kui vaatame ringi, mõistame, et on *nii palju toitu*, mis ei tule Issandalt ja mis näib olevat rahuldavam. Mõned toidavad end rahaga, teised edu ja edevusega, kolmandad võimu ja uhkusega. Kuid toit, mis meid tõeliselt toidab ja küllastab, on ainult see, mille Issand meile annab! Toit, mida Issand meile pakub, erineb teistest toitudest ja võib-olla ei tundu see meile nii maitsev kui teatud teised road, mida maailm meile pakub. Nii me unistame muudest roogadest, nagu heebrealased kõrbes, kes igatsesid liha ja sibulat, mida nad Egiptuses sõid, kuid unustasid, et nad olid neid eineid orjuselaua taga söönud. Neil kiusatushetkedel oli neil mälestus, aga haige mälestus, valikuline mälestus. Orjaöö mälestus, mitte vaba mälestus.” [1]

Seetõttu peaksime endalt küsima: *Kust ma süüa tahan?* Milline on mu mälestus? Kas see on mälestus

Issandast, kes mind päästab, või liha-, küüslaugu- ja sibulamälestus orjapõlvest? Millise mälestusega on minu hing rahul? Kas ma tahan süüa tahket rooga või joota end piimaga? (vrd 1Kr 3:2).

Nagu juhtus iisraellastega, võib elus tekkida kiusatus vaadata tagasi ja igatseda Egiptuse küüslauku ja sibulat. Iisraeli rahvas hakkas väsima toitvast mannast, mida nad alguses nägid õnnistuse ja kaitsemärgina (vrd 4Ms 21:5). See võib juhtuda ka meiega, eriti siis, kui muutume külmaks, sest me eirame palve põhinõudeid: püüdlemist selle poole, et oleksime keskendunud, vagaduse väikeste detailide eest hoolitsemist, parima aja valimist, oma südamega panustamist... Siis on vägagi põhjust meenutada, ergutada oma mälus, otsida oma palves ja vaimses lugemises seda kindlat toitu, millest püha Paulus räägib, mis

avardab meie silmaringi ja tõstab
meie pilku.

Justkui magnetiga tõmmatud

Oma palves kõige selle
meenutamine, mida Jumal on meie
heaks teinud, on palju enamat kui
lihtne mälestus. See on Iisraeli
religioonis seotud „mälestamise”
mõistega; see tähendab, et see on
päästev sündmus, mis muudab
lunastustöö kohal olevaks.

„Mälestuspalve”, millest paavst
Franciscus räägib, on uus dialoog
juba teada oleva üle, mälestus
minevikusündmustest, mida
tajutakse uuesti. Meenutame peamisi
sündmusi oma suhetes Jumalaga
ning mõistame ja kogeme neid iga
kord erineval viisil. Võibolla juhtus
nii Eliisabetiga, kui ta, teadlikuna
oma värskest emadusest, tajus uuel
viisil Jumala plaane tema jaoks.

Aastate möödudes, meie pühendumise ja vastupanu tempos, teeb Issand meile teada oma saladused uue sügavusega. Ta tahab meid tõsta väga kõrgele, justkui aeglaselt tõusvas spiraalis. On tõsi, et me võibolla ei suuda tõusta ja selle asemel jätkame horisontaalsetes ringides tiirutamist; või võime isegi kiiresti laskuda ja kokkupuutepinna kaotada, loobudes dialoogist oma Loojaga. Kuid Ta ei loobu kunagi oma otsustavusest täita oma tahet meie suhtes; tema plaanid on seotud kutsumise ja õigeksmõistmise, pühitsemise ja ülistamisega (vrd Rm 8:28-30).

Nagu paljud teised vaimulikud autorid, kirjeldab püha Josemaría seda protsessi elaval ja jõulisel moel. Hing „läheb Jumala poole nagu raud, mis tõmbub magneti suunas. Jeesust hakatakse armastama sügavamalt, õrna võpatusega.” [2] Kui me mõtiskleme jumaliku põlvnemise,

Kristusega samastumise, Isa tahte armastamise, kaaslunastamise soovi üle... ja tunneme, et see kõik on Püha Vaimu kingitus, mõistame selgemalt oma võlga Tema ees. Ja siis kasvab tänulikkus meie sees hoogsalt. Saame teadlikumaks tema märguannetest, mis on palju sagedasemad, kui me arvame: „Ma ei räägi erilistest olukordadest. See on – see võib väga hästi olla – meie hinge tavaline olek: armastuse hullus, mis eputuste ja liialdusteta õpetab meid kannatama ja elama.” [3]

Siis oleme üllatunud, kui avastame Jumala tohutu armastuse meie vastu kogu meie elu jooksul: päevast päeva, aastast aastasse – otse meie ema üsast peale! *Selles on armastus – ei, mitte selles, et meie oleme armastanud Jumalat, vaid et tema on armastanud meid ja on läkitanud oma Poja lepitushohvriks meie pattude eest* (1Jh 4:10). Oleme üllatunud, kui avastame, et meie elu on juhtinud

lummas ja vastupandamatu armastus. Just nii juhtus Eliisabetiga: *Ta vaatas minu peale, et võtta ära häbi, mis mul oli inimeste silmis.* (Lk 1:25). Pärast aastaid kestnud pimedust mõistis ta, et Tema, kes on Armastuse Läte, armastab teda lõputult – viisil, mis on täiesti teenimatu ja mida ta ei suuda kunagi täielikult mõista ega tagasi maksta. *Miks saab mulle osaks, et mu Issanda ema tuleb minu juurde?* (Lk 1:43). Kuidas on võimalik, et Jumal mind nii väga armastab? Ja ka teatud häbi ja kurbusega: kuidas ma võisin seda varem mitte mõista?

Täiesti siiras palve valmistab meie südant ette teadma, kuidas paluda (vrd Rm 8:26) ja kuidas vastu võtta seda, mida palume. Kui lisame armastust Jumala vastu vagaduse igasse aspekti, olgu see suur või väike, hõlbustame seda teed: kutsume Jeesust tema nimega, väljendame oma meeleliigutust ilma

igasuguse reservatsioonita... Peame armastuse väikseid puudutusi rõhutama ja neile kiiresti vastama. Peame „meenutama ilusaid ja suuri asju, mida Jumal on meist igaühe jaoks teinud,” sest mälestuspalve „teeb kristlikule südamele palju head.” [4] Nagu püha Josemaría sageli soovitas: „Mõtisklegu igaüks meist selle üle, mida Jumal on tema heaks korda saatnud.”[5]

Jumal on kõik ja sellest piisab

Eliisabet sirvis oma mälus nii sageli kõike, mida Jumal oli tema heaks teinud. Kui suuresti oli Jumal tema elu muutnud! Ja kui julgeks ta ise oli muutunud! Sellest ajast alates muutub kogu tema käitumine eriliselt sügavamõtteliseks. Ta saab suurema selguse Jumala plaanide järgimisel: *Ei sugugi, vaid tema nimi peab olema Johannes!* (Lk 1:60); ja ta näeb selgelt Jumala tööd oma nōos: *Õnnis on naine, kes on uskunud, et*

läheb täide, mis Issand talle on kõnelnud (Lk 1:45). Eliisabet käitub nüüd nagu keegi, kes räägib Jumalaga kogu südamest.

Niisamuti peab ka meie palves olema armastust ja võitlemist, kiitust ja heastamist, kummardamist ja palvet, meeleliigutusi ja mõistust. Peame olema võimalikult julged, sest nüüd mõistame, et küsimus pole mitte täitmises, vaid armastamises kogu südamest. Vagaduse tavad, inimesed meie ümber, iga päeva kohustused on samad, mis varem, kuid me ei tegele nendega enam samal viisil. Kasvab meie vaimu vabadus, „suutlikkus ja harjumuspärane suhtumine tegutseda armastusest, eriti püüdes järgida seda, mida Jumal meilt igas olukorras soovib.” [6] See, mis varem tundus raske kohustus, saab nüüd võimaluseks kohtuda Armastusega. Enese ületamine nõuab jätkuvalt pingutust, kuid nüüd on see pingutus täis rõõmu.

Seistes silmitsi Jumala armastuse lõpmatusega ja meie kehva inimliku vastusega, valab meie süda välja sügava lepituse ja heastamise palve. Oma patte nähes tekib meis kurbus ja see õhutab meid isiklikule patukahetsusele. Süveneb veendumus, et „Jumal on kõik, mina pole midagi. Ja sellest piisab.” [7] Nii saame vabaneda paljudest „kilpidest”, mis takistavad meie kontakti Temaga.

Ja tekib siiras ja sügav tänu, millest saab ülistamine. „Jumala ülistamine tähendab Tema kui Jumala, Looja ja Päästja, Issanda ja Õpetaja ning eelkõige kui lõpmatu ja halastava Armastuse tunnustamist.” [8] Peame kasutama kõiki oma südame võtmeid. Siis on meie palve mitmekesine ja rikastav ning ei jookse mööda samu väsinud kanaleid. Nii siis, kui meie tunded vastavad, kui ka siis, kui nad ei reageeri, sest see, mida me Jumala

headusest maitseme, pole siiski veel Jumal. Ta on alati lõpmatult suurem.

[1] Franciscus, jutlus Corpus Christi pühaks, 19. juuni 2014.

[2] Püha Josemaría, *Jumala sõbrad*, nr, 296.

[3] *Ibid.*, nr. 307.

[4] Franciscus, jutlus Santa Martas, 21. aprill 2016.

[5] *Jumala sõbrad*, nr. 312.

[6] Monsenjöör Fernando Ocariz, kiri, 9. jaanuar 2018, nr. 5

[7] *Journal of a Soul: The Autobiography of Pope John XXIII.*

[8] *Catechism of the Catholic Church*, nr. 2096.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
et-ee/article/tunda-teda-ja-tunda-ennast-
viii-oigel-ajal/](https://opusdei.org/et-ee/article/tunda-teda-ja-tunda-ennast-viii-oigel-ajal/) (18.02.2026)